

Motion till riksdagen 2025/26:646

av **Lena Johansson och Olle Thorell (båda S)**

Utvidgning av Finsamlagstiftningen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utvidga Finsamlagstiftningen så att fler människor kan få hjälp till arbete och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Antalet människor som är långtidsarbetslösa bara ökar under innevarande mandatperiod. En allt större grupp står långt ifrån arbetsmarknaden och är dessutom sjuka. Tusentals människor bOLLAS runt mellan olika myndigheter och instanser utan att få den hjälp och det stöd som just de behöver för att kunna stå stadigt och försörja sig själva långsiktigt.

I Sverige finns redan en modell som fungerar. Den heter Finsam – en lagstiftning som gör det möjligt för kommuner, regioner, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan att samverka i så kallade samordningsförbund. Genom gemensam finansiering och samlat ansvar kan man ge människor det stöd de behöver för att stärka sin arbetsförmåga, få rätt rehabilitering och en väg tillbaka till arbetslivet.

Finsam är inget experiment. Det är en beprövad modell, ett effektivt arbetssätt och uppskattat av de tusentals människor som fått hjälp att hitta sin plattform för jobb och ett bra liv. Finsam är den mest träffsäkra metod vi har för att hjälpa arbetslösa och sjuka mellan 16 och 64 år som behöver stöd från flera aktörer samtidigt. Och ändå – trots att modellen redan finns, trots att resultaten är goda – vägrar regeringen att bygga ut lagstiftningen så att fler kan omfattas.

Nuvarande lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser omfattar i huvudsak personer i åldern 16–64 år med behov av arbetslivsinriktad rehabilitering. Syftet bör breddas till att även inkludera:

- Elever i riskzonen för avhopp från gymnasiet.
- Nyanlända som har behov av kombinerat språk-, arbetsmarknads- och hälsostöd.

- Personer med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) och lättare intellektuella funktionsnedsättningar som idag ofta faller mellan myndighetsansvar.

Det är många i vårt samhälle som behöver stöd för att kunna leva sina bästa liv. Det kan handla om kognitiva funktionsnedsättningar, psykisk ohälsa, att lämna destruktiva miljöer eller att hitta en ny riktning efter sjukdom eller arbetslöshet. Samordnat stöd kan också behövas till familjer med barn som har NPF-diagnoser eller andra behov som kräver stöd från många olika delar av samhället. För dessa människor är just bristen på samverkan ett av de största hindren. När myndigheter arbetar i stuprör och var och en bevakar sina egna budgetar går människor miste om helheten – och faller mellan stolarna.

Att inte använda samverkan är ineffektivt. Det är slöseri med mänskliga resurser, med människors liv och med våra gemensamma skattepengar. Hur vi valt att organisera myndigheter får aldrig bli ett hinder för kvalitet och resultat i välfärden.

Det gäller inte bara för att få fler i arbete. Vi ser hur gängkriminaliteten sliter sönder samhällen och liv. Samordningsförbunden är ett verktyg som kan hjälpa unga att lämna kriminalitet och bygga en ny framtid. Det kräver att myndigheter kan slå ihop sina ”pengapåsar” och sina verktygslådor och agera tillsammans, långsiktigt och individuellt anpassat.

Finsamlagstiftningen har en enorm potential. Den har visat att när myndigheter arbetar tillsammans och delar resurser kan människor resa sig, hitta hoppet och bygga en ny vardag. Varför inte öppna den dörren för fler i vårt samhälle?

Lena Johansson (S)

Olle Thorell (S)